

Befejezte munkáját az országgyűlés ülősszaka

(Folytatás az 1. oldalról.)

Alkotmányunknak megfelelően rendelkezik úgy a törvényjavaslat, hogy a Legfelsőbb Bíróság gyakorol elvi irányítást az összes bíróságok bírói működése és ítélkezése felett. Ennek ér-

dekében mondja ki azt is, hogy a Legfelsőbb Bíróság irányelvei és elvi döntései a bíróságok számára kötelezők. A törvényesség és a jogalkalmazás egységének érdekeit szolgálja e rendelkezés.

— A Minisztertanács meg-

bízásából kérem, hogy az előterjesztett törvényjavaslatot a tisztelt országgyűlés vitassa meg, fogadja el, és iktassa az ország törvényei közé — mondotta befejezősül dr. Korom Mihály igazságügyi miniszter.

Dr. Petri Gábor felszólalása

Dr. Petri Gábor egyetemi tanár, a szegedi I. számú sebészeti klinika igazgatója, a Csongrád megyei 2. választókerület (Szeged) országgyűlési képviselője e szavakkal kezdte parlamenti felszólalását:

— A beterjesztett törvényjavaslat, valamint a kiegészítő szóbeli és írásos tájékoztatás világos képet ad a múlt évi költségvetés végrehajtásáról, sőt ezen túl népgazdaságunk pillanatnyi helyzetéről. A tájékoztatás alapossága és őszintesége azt a megnyugtató érzést kelti bennünk, hogy a kormány nemcsak alapos ismerője, hanem egyúttal ura is a helyzetnek, és így a népgazdaság fejlődése várhatóan a negyedik ötéves terv programja szerint folyhat tovább. A törvényjavaslatot mindezek alapján elfogadom. A beszámoló egy egészségügyi és egy szociálpolitikai vonatkozására igyekszem felhívni a tisztelt országgyűlés, illetve a kormány figyelmét.

A képviselő a továbbiakban elsősorban az egészségügyet irányító szakembereket érdeklő kérdést elemzett. Ismert az egészségügyi ellátás három szintje: körzeti orvosi, rendelőintézet és fekvőbeteg-intézet munkája. Az Egységügyi Minisztérium 1970. évi kimutatása szerint az említett évben a körzeti ellátásban, valamint a rendelőintézetekben külön-külön több mint 54 millió betegvizsgálat történt, a kórházakban pedig több mint 1,7 millió beteget ápoltak.

Ezek szerint minden magyar állampolgár évente legalább öt ízben járt a körzeti orvosnál,

valamint ugyanannyiszor a rendelőintézetekben, és minden 6. állampolgár fekvő kórházban. E számok nem azt jelentik, hogy olyan „rettenetesen betegek” volnánk, hanem jelzik — a korszerű követelményekből kiindulva — a struktúra felülvizsgálatának szükségességét; az egészségügyi ellátásban egymásra épülő intézmények között a megfelelő arányok kialakítását.

Elmondotta azt is dr. Petri Gábor, hogy a ma meglevő, közel 25 ezer orvossal hazánk igen előkelő helyet tölt be a világranglistán, de más kérdés az orvosok területi és szak szerinti megoszlása. Döntő szerepet nem is a kereseti viszonyok játszanak, hanem az a szubjektív mozzanat, hogy a túlsúlyt rendelőkben az orvosok jelentős része nem érzi azt, hogy a hivatásának és képzettségének, szakmai ambíciójának megfelelő, magas minőségű munkát tud végezni. A rendelőintézetek túlnyomó részében a technikai adottságok egyáltalán nem teszik lehetővé a kvalifikált munkát.

— Igen célszerűnek tartanám olyan rendelőintézeti kivizsgáló központok létesítését — mondotta —, amelyek kifogástalan berendezéssel, gyors és véglegesen megbízható leleteket szolgáltatnának a vizsgáló orvos számára, akinek így több ideje lenne a beteggel foglalkozni. Ugyanígy szükség lenne koncentráltan dolgozó sebészeti üzemekre, hogy a rendelőintézetek technikai fogyatékosságai miatt ne a kórházakat és a klinikákat terheljék a kisebb jelentőségű operációkkal. Az objektív feltételek mellett a szubjektívek döntő fontosságát hangsúlyoznám:

az orvosok kiképzésében és nevelésében is oda kell hatnunk, hogy a fiatalok a kórházon kívüli munkát is olyanok érezzék, amelyben hivatásuk magaslatán állhatnak,

és érezhetik a jól végzett munka örömet.

Hagsúlyozta Petri Gábor professzor, hogy a szocialista betegellátás alapelveinek megfelelően következetesen meg kell valósítani a kórház-rendelőintézeti egységet.

A rendelőintézetekben kell olyan feltételeket teremteni, hogy a legmagasabb szintű ellátást nyújtsák a járóbetegeknek.

A nemzetközi viszonylatban és itthon is egyre költségesebb eszközök és anyagok biztosítása elengedhetetlen a betegellátás korszerűsítéséhez.

Ezután arról szólt a képviselő, hogy a legfontosabb feladatok egyike a kórházak zsúfoltságának csökkentése és — ami nem nagy dicsőség Semmelweis hazájában — a higiénés viszonyok gyökeres megjavítása. Javasolta a bonyolult vagy a divatos építészeti megoldások helyett a könnyen kezelhető, tisztán tartható épületek, barakk-, vagy más néven pavilon-intézetek létesítését. Erre az építési módra annál is inkább szükség van, mert például az elmebetegek elhelyezésére szolgáló ágyak nyomasztó hiányát pótolni más megoldással még megpróbálni sem lehet.

Javaslatait azzal indokolta Petri Gábor professzor, hogy a lehetőségeinkhez szabott átfogó és hosszabb távú tervek az egészségügyben is ugyanúgy szükségesek, mint más ágazatban.

E területen is fontos a struktúra és a hatékonyság összefüggésének és a gazdaságosságnak tudományos szintű és konkrét elemzése.

Ezután a képviselő az öregek problémájával foglalkozott. Elmondotta, hogy saját tapasztalatok alapján,

a hosszabb élet nem jelent egyben jó egészséget, meri a magas életkor sokszor egyértelmű a betegséggel;

egyre több ember szorul gondozásra, ápolásra, de legenyhébb esetben is mások segítségére. Nem hazai specialitás, világjelenség az, hogy a társadalmi fejlődés irányába, a lakáshiány, a kenyérkeresők számának a családon belüli növekedése átalakította a családi élet hagyományos rendjét, és az elaggott szülőkkel egyre kevesebb tudunk, vagy éppen hajlandók törődni, ami még csak fokozza a magas életkorral amúgy is együttjáró bajt, nyomorúságot. Ennek az emberileg eléggé szomorú jelenségnek az enyhítésére szolgál a szociális otthon-hálózat, amelyek között korszerűek, de rossz állapotban levők is találhatók. Helyenként már tapasztalható az idősek embereknek nyújtott, társadalmi úton megszervezett házigondozás.

— Az öregeken mindenképpen segíteni kell — mondotta. — Lehetne egy új biztosítási ágat alkalmazni, amely szerint — mondjuk — 25 évi díjfizetés árán egy kis szociális otthoni lakást nyújtana a biztosítottnak.

Amikor az idős ember ide beköltözik, addigi lakását átadná a tanácsnak, majd amikor meghal, a szociális otthoni lakása is a tanács tulajdonába kerülhetne.

A befizetett díjak és kamatok hozzájárulhatnának az otthonok létesítéséhez, melynek költségei ilyen módon mérséklődnének, míg a fenntartási költségek egy részét a nyugdíjakból lehetne fedezni.

Emberségből, a társadalom iránt érzett felelősségerzetből, sőt, még magunkra gondolva is többet törődünk az öregekkel — hangsúlyozta felszólalása befejezéséig dr. Petri Gábor.

Dr. Biczó György előadói beszéde

Dr. Biczó György, Csongrád megyei képviselő, a jogi, az igazgatási és igazságügyi bizottság elnöke beszédében kiemelte: a bíróságokról szóló törvényjavaslat bizottsági vitájában az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy a tervezet kiváló alkotás, hiszen tükrözi népköztársaságunk alkotmányának 5. fejezetében megfogalmazott elveket. A jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság álláspontja szerint a törvény — amennyiben azt az országgyűlés szentesíti — jól segíti, kelően védi majd hazánkban a szocialista építést.

A bíróságokról szóló, még érvényes törvény csaknem két évtizedes, s elmondhatjuk, hogy jól szolgálta társadalmunk fejlődését. A szocialista építés mai és jövőbeni időszakában azonban új követelményeket, új igényeket támaszt a bíróságok tevékenységével szemben is.

Dr. Biczó György a továbbiakban arról beszélt, hogy a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság néhány módosító javaslatot tett. Ezek azonban nem változtatnak a törvény lényegén, csupán teljesebbé teszik a törvényt.

— A törvényjavaslatban

az igazságszolgáltatás egységének elve valósul meg, úgy, hogy megteremtő a szervezeti feltételeket a gazdasági szervek közötti jogviták, valamint munkaügyi viták elbírálásának egységesítésére. A jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság úgy ítéli meg, hogy a gazdasági és területi munkaügyi döntőbizottságok eredményes munkát végeznek, jól szolgálják szocialista építésünk mindennapos gondjainak

megoldását. Társadalmilag viszont teljesen indokolt a bírósági szervezetben való elhelyezésük, hiszen igazságszolgáltatási tevékenységet végeznek. Az igazságszolgáltatás rendszerének túlzott széttagoltságát semmi sem indokolja. Az igazságszolgáltatás így egyszerűbbé válik, az állampolgárok egy helyen, a bíróságoknál találják meg jogaik védelmét.

— A szocialista demokrácia továbbfejlesztésének feladata nagy követelményeket támaszt az igazságszolgáltatás szervezetével szemben is. A törvényjavaslat éppen ezért nagy súlyt helyez a nép részvételét biztosító ülnökrendszerre. A népi ülnököknek az igazságszolgáltatásban való részvétele társadalmi szempontból is rendkívül jelentős, hiszen ítélezéseikben kifejezésre jut a társadalom jogtudata, s az ülnökök, a bíróságokon szerzett tapasztalataikkal segítik a társadalmi tudat formálását is.

Dr. Biczó György a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság nevében a beterjesztett törvényjavaslatot a módosításokkal együtt elfogadásra ajánlotta.

Dr. Szénási Géza felszólalása

Szénási Géza bevezetőben rámutatott: a törvényjavaslat nem csupán az ügyészi szervek tevékenysége szempontjából nagy jelentőségű, hanem kiemelkedő fontossága van alkotmányjogi vonatkozásban is. A Magyar Népköztársaság ügyészségéről szóló törvény — a tanácsbírói és a bíróságokról szóló törvényekkel együtt — ama törvényeink közé tartozik, amelyek elkészítését az alkotmány írta elő.

Aláhúzza a szocialista ügyészségre vonatkozó szervezeti és működési alapelveket. Ezek az alapelvek: a helyi szervektől független, centralizált szervezet; a törvényességi felügyelet körébe tartozó szervek tevékenységébe való operatív beavatkozás tilalma; a törvények egységes és a jogpolitikai elvekkel összhangban álló értelmezésének elősegítése; lista országok ügyészi tör-

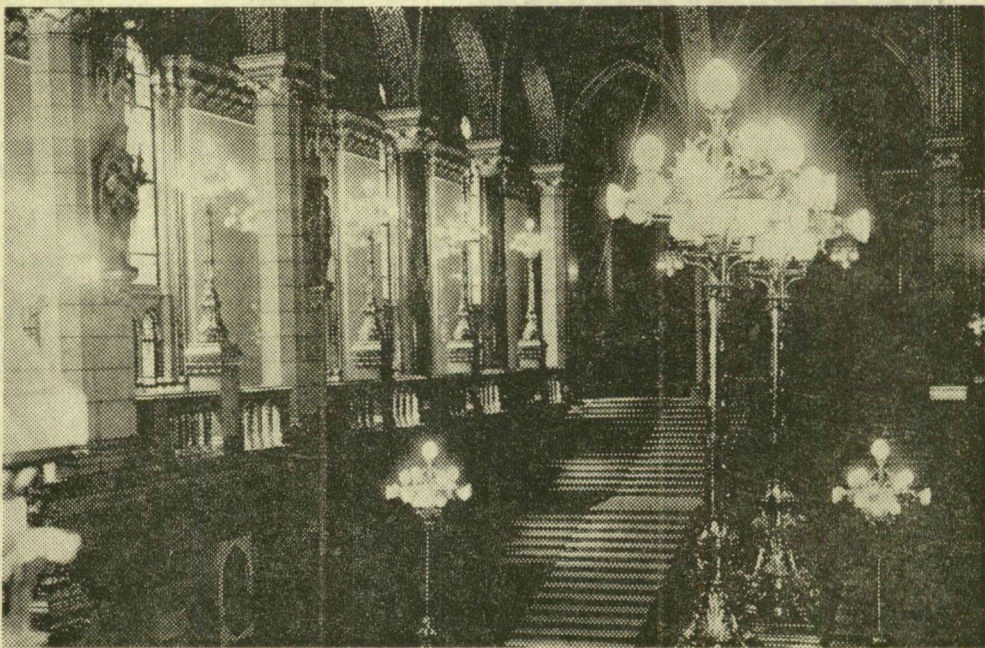

vényeihez hasonlóan — maradéktalanul érvényre jutnak a javaslat rendelkezéseiben is.

A törvényjavaslat szerint az ügyészek a legfőbb ügyésznek alárendelten működnek, utasítást csak a legfőbb ügyész és a felettes ügyész adhat nekik. E rendelkezés célja: annak biztosítása, hogy az ügyészi szervezeten belül egységes jogszabályértelmezés és egységes jogpolitikai szemlélet érvényesüljön. Nyomatékosan hangsúlyozta: az ügyészség és a helyi szervek viszonyát nem egyedül az a negatív tényező határozza meg, hogy az ügyészségek nem tartoznak a helyi népképviselői szervek alárendeltségébe, azok tehát az ügyésznek utasítást nem adhatnak. Van a kapcsolatnak egy pozitív oldala is: nevezetesen az, hogy az ügyészségek a törvényességi felügyelet ellátása során saját eszközeikkel segítik a tanácsokat.

Szólt arról is, hogy az ügyészség a jövőben sem válthatja magára más szervek feladatait és felelősségét a jogszabályok megtartása és megtartatása terén. Ezt azért hangsúlyozom — tette hozzá —, mert egyes szervek részéről tapasztalható olyan törekvés, hogy saját ellenőrzési és felügyeleti feladataikat megpróbálják az ügyészségre áthárítani. Saját munkaterületén minden szerv maga legyen a törvényesség első számú őre és felelőse.

Dr. Szénási Géza végül kérte, hogy az ügyészségről szóló törvényjavaslatot, valamint az ügyészi szervezet kétéves munkájáról szóló beszámolót az országgyűlés fogadja el.

Véget ért az országgyűlés nyári ülősszaka, elcsendesedett a Parlament folyosója